

који је то помињати — јер за несрећу нађе се и овај Дмитар из Кратова који пише српски, а признаје да је Доротеј из Охрида тражио да се закон са грчког преводи на српски, а Дмитар Кратовића да га преводи било би признање да је неко из Охрида тражио српски, а неко пак из Кратова писао српски, а смеју ли то они рећи, који су упорно тврдили да се у тим местима српско име никад није помињало. Но није ово све. Ево и других доказа: У истој књизи — стр. 17, 18 и 19 стоји: »1625 г. дође у Русију због милостиње грвесенски митрополит Сергије. При испитивању казао је и то, да »Посвјашчен он на Митрополију Гревенскују — Архиепископом Охридским Нектаријем Српскија земље« (свошенија Росији с востоком по делом церковним II (1860 год.) стр. 29). »Затим ово: »1634 год. дође у Русију због милостиње охридски Архиепископ Аврам са својом пратњом. Кад су их питали, казали су да су они људи грчкога закона (грци) из српске земље из града Охрида »гречане српские земљи из Ахридона Города« (у главној архиви Министарства Иностранних Дела у Москви бр. 8). И »1650 год. пише Петар Богдани писмо Кардиналу о свом рођаку и препоручује га за охридског Архиепископа и каже да је тај његов рођак Андрија Богдани из Гурија у Албанији и да је »предложен за охридску Архиепископију горе у Србији«. »Proposto per l' Arcivescovato d' Oerida su in Confini della Servia« (Eферменцијн стације 25- (1892) стр. 172)». Ми смо нарочито навели ова три примера из којих ће се видети, да су:

Прво да је православни Архиепископ, кога Бугари називају »бугарским патријархом« употребљавао службено српски језик у Охриду; друго да грчки архиепископ признаје да је из Охрида у српској земљи и треће да римокатоличка црква тврди да је Охрид у границама Србије — те се из ових историјских докумената може видети с коликом се дозом морала службе Бугари у свом памфлету »Протест Македонаца« — да је Охридска Архиепископија била бугарска? Т.

БОРБЕ НА ЗАПАДУ

Коментари и појединости

Лондон, 3. априла

Чим се је време поправило, енглески су авијатичари отпочели своју енергичну активност. На дан 31. марта надмоћност енглеске авијатике била је од великог значаја. Енглески су пилоти, у току тога дана, оборили 40 немачких аероплана и 20 других приморали да се спусте. Наша је артиљерија оборила још два друга. Сем овога уништено је 9 немачких балона.

Независно од овога, наши авијатичари успешно бомбардују, дању и ноћу, разне непријатељске установе. Бадили су 48 тона експлозива.

Француски авијатичари били су тога дана такође врло активни. Оборили су 31 немачки аероплан. У току 31. марта савезнички су аероплани оборили свега 93 немачка апарата.

Лондон, 3. — Војни критичар »Манчестер Гвардиан» телеграфисхе: Немачки су губитци ужасни. Немачка је изгубила до сада више од 600.000 својих најбољих војника.

Париз, 3. Непријатељ врши активне припреме на фронту у Белгији. У Дигену, близу Брисла, Немци су повећали авијатичарски логор, а у Еклоу подигли су нови аеродром.

Лондон, 3. Дописник »Тажмс« у Француској телеграфисхе: Друга фаза борбе развија се на широј бази. Немачки је напад на северу јачи, него на југу, где непријатељ врши јак притисак на реци Лис, северо-западно од Лавенти. Северно од Армантијера Немци су имали мало успеха у првим нашим линијама у близини Варнетона.

НАПОРИ ЕНГЛЕСКЕ

Изјава лорда Керсона

Лондон, 3. априла

Говорећи у Доњем Дому о офанзиви на западном фронту, Лорд Керсон је изјавио: Енглеска влада предузела је хитне мере за одашивање нових појачања на западни фронт. Министар наоружања доставио нам је, да је у потпуној могућности да попуни наше губитке. Наш изгубљени материјал је брзо и лако замењен. Ми смо предузели хитне мере за израду велике резерве у ратном материјалу.

Одмах после почетка офанзиве обратили смо се Индији и свима нашим аутономним колонијама, тражећи од njih да појачају израду ратног материјала. Из свију колонија примили смо одушевљен и патриотски одговор.

Ми смо се такође обратили нашем великом савезнику с оне стране Атлантског океана. Г. Вилсон нам је одговорио тако симпатично, да смо били веома дирнути. Он нам је обећао за кратко време ефектив који превазилази наша пре-

двизања. Могу рећи, да ће појачања у пешадији и артиљерији, која ће нам свакога месеца долазити из Америке, бити доста јака да се образује значајна армија.

Најзад, благодарачи савезних наших Савезника, ми смо успели да остваримо јединство контроле над војним савезничким операцијама. Налазећи се непријатељ у повољном положају, који му се неће више повратити, он је отпочео серију борби у намери да дође до крајњег решења. Он је био приморан да овако дела због економске ситуације, а још више због свог исцрпљења. Непријатељ ће наставити своје покушаје превирући живот својих војника. Ова криза може трајати недељама, па чак и месецима.

Влада Велике Британије не би свесно извршила своју дужност, кад би се ограничила на старе војне мере. Из тих разлога, она данас подноси парламенту нов закон о ефективима.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Женева. — *Журнал де Женев* сазнаје из сигурног извора, да ће Немачка у садашњој офанзиви предузети енергичну сумаренску акцију у циљу да омете саобраћај између Француске и Сједињених Држава.

Берн. — Франкфуртер *Цајтунг* јавља, да су украјински делегати приспели у Берлин, да наставе преговоре о разним питањима.

Лондон. — Немачке трупе у Финској сукобиле су се са црвеном гардом. Оне су заузеле Карел.

Лондон. — Према извештајима из Хага, један немачки торпиљер ударио је на мину, потонуо је у близини Зелбруга.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта
Српски званичан извештај Солун, 3. априла

2. априла предвече јака обострана артиљеријска ватра у области Старовине.

Са солун. фронта
Француски коминике Солун, 3. априла

Англо-грчке трупе извршиле су јуче већи пренапад на левој обали Струме. Села Кумли, Орманли, Каландра, Хомондос, Осман-Камила, Киспекези, Салмахале, Каракаска, Бејликмахале очишћена су од непријатеља. Заробљено је војника. Одлучност грчких трупа пријатно је изненадила. Савезнички аероплани бадили су тону експлозива на непријатељске логоре у области Сереза, Демир-Хисара и Ђевђелије.

Франц. коминике
Париз, 3. априла

У току последња четири дана заробљено је на једном малом сектору 150 војника. Француске су трупе извршиле многе препаде између Мондијеа и Ноајона и у Шампањи. Заробили су војника. Одбијени су немачки напади северно од Шемениде-Дам и југо-источно од Корбени.

Доцније. — Јака артиљеријска борба у области Ангар ан Сантер. Француске су батерије разјуриле непријатељске концентрације у близини Демуина. Французи су извршили два успешна препада код Фур де Пари и на брду Боном. Заробљено је војника. Обична канонада на осталом фронту.

Енглески коминике
Лондон, 3. априла

Вођене су прекјуче јаке борбе око Нев-Еглиз. Наше су трупе биле приморане да се по други пут повуку из

се са црвеном гардом. Оне су заузеле Карел.

Лондон. — Према извештајима из Хага, један немачки торпиљер ударио је на мину, потонуо је у близини Зелбруга.

села. Водиле су се такође јаке борбе северо-западно од Мервила. Наша је артиљерија тако јако тукла немачке трупе, које су напредовале дуж обале северно од канала Лисе, да нису биле способне да развију нападе. У току дана Немци су извршили 7 напада на сектору Мервил. Сви су налет одбијени са великим губитцима по непријатеља. Југо-западно од Бајела одбијени су непријатељски одреди. У току ноћи наше су трупе извршиле успешан напад источно од Робико. Заробили смо 150 војника и запленили многе

митраљезе. Јужно од Соме у близини Ангара наши су положаји направљени. Заробили смо известан број војника.

Доцније. — Јуче после подне вођене су борбе у близини Бајела и Вилвергама. Борбе се настављају. Непријатељска артиљеријска активност на секторима Жи-венши и Робико. Наша је артиљерија успешно тукла немачку пешадију на друму Ла Басе-Естер. На осталом фронту није било значајних догађаја.

Италиј. коминике
Рим, 3. априла

Узајамна артиљеријска борба. У басену Лаги наша је патрола напала на једно одељење које је дејствовало митраљезима. Непријатељ је потучен а оружје заплењено. Наше су извиднице заробиле неколико војника у долини Орника. Наша је артиљерија разјурила јаке непријатељске одреде северно од Кортелале.

АНЕВНЕ ВЕСТИ

СКУПШТИНА ТРУМБИЋУ

Поводом конгреса представника потлачених народа у Аустро-Угарској, држаног ових дана у Риму, председник Народне Скупштине упутио је г. Дру Анти Трумбићу, председнику Југословенског Одбора, овај телеграм:

»Част ми је, у име Српске Народне Скупштине, послати братски поздрав учесницима на Конгресу потиштенних народности под Аустро-Угарском. Српска Народна Скупштина,

прожета уверењем о неопходности најинтимнијег споразума међу народностима подјармљеним под круном хабсбуршке монархије, жели Конгресу успеха у раду на делу кидана ропских ланаца, којима су оне кроз векове биле спутаване.

БОМБАРДОВАЊЕ БИТОЉА

За претпрошла 24 сата непријатељ је избио на варош три и на периферију 189 граната. Рањена је једна жена, а општење две куће у вредности 900 динара.

мачкој, Аустро-Угарској, Бугарској и Турској. Извештај доноси да у Турској влада страха-вита глад и да становништво Немачке и Аустро-Угарске физички опада услед недовољне хране.

Вашингтон, 3. — Рад немачких агената у Америци, подржан од стране бугарских и турских посланстава, биће пресечен објавом рата Бугарској и Турској.

Лондон, 3. — Из Амстердама јављају, да је британска флота бомбардовала окупирану белгијску обалу. Адмиралитет јавља, да је не-

стао један моторни брод. Друга депеша из Амстердама саопштава да су лаке британске лађе потопиле три немачке крстарице западно од Фаре ди Мал.

Париз, 3. — Из Вашингтона јављају: Многа руска удружења у Америци упутила су максималистичкој влади депешу, нудећи своје услуге ради успостављања војне снаге Русије.

Париз, 3. — Четири генерала, између којих и генерал Сарај, преведени су у резерву.

Лондон, 3. — Лорд Халдан је изјавио: да је милитаристичка пруска заста увукла немачки народ у рат противу слобода света. »Наш одговор мора бити: борити се до последњег човека.«

Цирих, 3. — Бечки листови потврђују велике манифестације Чеха противу Чернина и поштривање конфликта између Чернина и Сајдрлера.

Париз, 3. — *Пти Паријен* пише: Мало по мало, па ће цар Карло бити приморан да призна истину. Садашњи коминике је мање категоричан у побијању него ранији. Цар признаје да је писао принцу од Бурбона, али покушава да умањи важност свога писма.

Фигаро вели: Јучерашњи аустријски деманти је беду. Одговор г. Клемансо баца навзгладиву срамоту на име цара Карла.

Париз, 3. — Сви немачки листови говоре да ће борбе на западу трајати више месеца.

Штохолм, 3. — Руски комесар за спољне послове Јов протествовао је, у једном радиограму, противу хапшења Каменева од стране беле финске гарде. Максималистичка влада упутила је свима представницима савезничких, немачких и неутралних земаља званичну ноту, излажући насиље које је извршено над њеним послаником. Јов је изјавио: Ако се Каменев одмах не пусти у слободу Финска ће искусити последике.

Париз, 3. — *Избио је јак конфликт између Немачке и њених савезника. Немачка је од њих тражила, да хитно пошљу појачања на западни фронт, уверавајући их да се рат може једино завршити на томе фронту.* Аустро-Угарска, Турска и Бугарска одбиле су немачки захтев.

ОГЛАС

Скреће се пажња трговцима који имају робе у транзитним магацинима пок. Драг. Др. Величковића у Солуну, да исту подигну до 27. априла ове године јер ће у противном случају по истеку овога рока сва роба бити продата како би се ликвидација радње пок. Величковића могла окончати.

26. марта 1918. — Солун
Стараошће масе пок. Величковића: Пуковник Живоић Ј. Бабић, Сава Т. Поповић. 3—3

НОВА КЊИГА:

Тајна Превратна Организација, целокупан извештај са познатог претреса у Војном Суду за Официре, заједно са пресудама. Књига има 640 страна. Цена јој је 5 драхми.

Поруцидне треба упућивати: Николи Л. Бркићу, довинару, — Солун, Краља Петра улица бр. 70 (у вртицу уредништва »Велике Србије«). Књига се може доби-

ти и у књижари М. Ристи-војевића, код Беле Куле, у Солуну.

СРПСКА КЊИЖАРА
М. РИСТИВОЈЕВИЋА

Препоручује поред осталих књига: Роман »Хауу« др. 3. »Српску Дрму« др. 4. »Енглескињу у српској војсци« др. 3-50. »Доживљаје Наредњика Миладина др. 3. »Југославију« др. 2-50. »Игнаник свете жртве« др. 2. »Србијански венац« др. 2. »На Капији Будућности« превод од Анатона Франса др. 1-50. »На Рекама Македонским« др. 1-50. »На Помолу« др. 1-50. »Под Туњим Крвом« др. 1-50. Велики календар »Домовина« др. 1. Календар Делпи др. 0-40. Учитељ енглеског језика од Б. Петровића у меком појезу др. 3-50 у тврдом др. 5. Уџбеник француског језика од Алкалаја др. 4 — од Пленда др. 2-50. Свеске »Мале Библиотеке« комад 0.40 драхми.

НОВО:

Тајна Организација др. 5. *Мали црни речник* који садржи 46 страна најпотреб-

них разговора Српско-Француских, Талијанских и Енглеских писано српски др. 1-20.

»Нови Завет и Псалми Давидови« повезани уједно у фином тврдом појезу 550 страна др. 1-50.

Роман »Наше Срце« са сликама др. 4.
»Из Ратни Дана« др. 1.

СРПСКИ МАГАЦИН

ДУШАНА СТОЈАНОВИЋА
Навахија Лимбо ул. бр. 36 поквацин од хотел Париза ка Покривеној Чаричији прва улица десно у непосредној близини Бурмалицамије

Има на стоваришту разне сорте гарантираног чистог природног вина у бурадима и флашама, које нарочито препоручује српским менаџима. Магацин је обилно снабдевен коњакном, ликерима, ракијом и осталом робом. Продаја на велико и на мало. Цене умерене. 7—30

Нова американска зубна клиника

Др ПАРАСКЕВОПУЛОСА ул. Егнатија бр. 357 на углу »Камара«

Једини атеље нове американске зубне клинике, где се могу излечити болесни зуби и начинити вештачке американски десни са зубима. За господу: српске официре и војнике знатан попуст у ценама. 8—12

ШТАМПАРИЈА
»ВЕЛИКА СРБИЈА«

Штампарија »Велике Србије« снабдевана је свим потребним материјалом и машинеријом за израду свих штампарских послова, као: *књига, формулара, плаката, огласа* и т. д. и то осим српског и на свима Савезничким језицима.

Послови се примају у штампарији »Велике Србије«, ул. краља Петра

бр. 70 (прва трамвајска станица од Камаре, идући ка жељ. станици). Израда брза, тачна и солидна. Цене врло умерене.

Јављамо свима познаницима и пријатељима да је наш синовац

† **ЖИВОЈИН ДРАГОЈЕВИЋ** из Соко-Бање обвезник 2. ч. 2. батаљ. Х. пешад. пука преминуо 23. марта у Болници Престолонаследника Александра у цвету своје младости у 22. години свога живота, неочекувани да се као победилац врати у загрљај својих милих и драгих у поробљеној нам Домовини.

ОЖАЛОШЋЕНИ: стрицеви: Љуба и Радоје Пејовићи и неутешни родитељи, који се налазе у нашој поробљеној домовини отац Милоја и мати Драга, стрине: Стана и Лепосава и остала фамилија. 1—2

СИФИЛИС и све венеричне болести лежи са потпуним успехом директор болнице венеричних болести у Солуну Др ХРИСТ. ХРИСТОДУЛУ прима у својој клиници: од 3 до 6 и по час, по подне ул. Егнатија бр. 314, улаз из ул. Методио 15. 5-30

Извештавамо сроднике и пријатеље, да смо добили тужну и жалосну вест из поробљене нам отаџбине, да је наш старац — наше куће и деце, наша мила мати

† **ЛЕКСИЈА** жена Ивика Ракића из Пакала среза ваљев. окр. ваљев. испустила своју стару племену душу у 75. години старости, без испраћаја својих одгајених синова који се овде на фронту боре за милу нам отаџбину.
Ожалостљени синови: Јанко и Марко Ракићи, синовице: Милорад и Милоје Ракићи и остала родбина. 1—1

УРЕДНИШТВО »ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ« ПРИМА ОГЛАСЕ ПО НАЈУМЕРЕЊИЈОЈ ЦЕНИ.

Извештавамо све своје рођаке и пријатеље да смо добили тужну вест из наше миле Србије да нам је наша мила и никад непрежаљена мати

† **ДЕНКА** удова пок. Косте Павловића кафеџије из Обреновице испустила своју племену душу 7. фебруара ове год. не дочекавши да нас још једном види.

ОЖАЛОШЋЕНИ: синови: Милан, Драгољуб, Павле и Димитрије, кћери: Даница, Љубица и Коса, зет Франа Блажеки и остала многобројна родбина. 2—3

Штампарија
»Велика Србија«